

UD05

O dereito do traballo; o contrato e a representación dos traballadores

1. O dereito do traballo; o contrato e a representación dos traballadores

Tarefa 1. Análise da Carta Magna

Revisa o primeiro título da Constitución ata o artigo 50 e localiza os artigos que teñan relación co Dereito laboral e, por tanto, fan da Constitución unha fonte do Dereito do traballo.

Proposta de solución:

Artigo 7.

Os sindicatos de traballadores e as asociacións empresariais contribúen á defensa e promoción dos intereses económicos e sociais que lles son propios. A súa creación e o exercicio da súa actividade son libres dentro do respecto á Constitución e á lei. A súa estrutura interna e funcionamento deberán ser democráticos.

Artigo 14

Os españois son iguais ante a lei, sen que poida prevalecer discriminación ningunha por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

Artigo 28

1. Todos teñen dereito a sindicarse libremente. A lei poderá pórles limitacións ou excepcións ao exercicio deste dereito ás forzas ou institutos armados ou aos demais corpos sometidos a disciplina militar, e regulará as peculiaridades do seu exercicio para os funcionarios públicos. A liberdade sindical abrangue o dereito a fundar sindicatos e a se afiliar ao da súa elección, así como o dereito dos sindicatos a formaren confederacións e a fundaren organizacións sindicais internacionais ou a se afiliaren a elas. Ninguén poderá ser obrigado a se afiliar a un sindicato.

2. Recoñécese o dereito á folga dos traballadores para a defensa dos seus intereses. A lei que regule o exercicio deste dereito establecerá as garantías precisas para que se asegure o mantemento dos servizos esenciais da comunidade.

Artigo 35

1. Tódolos españois teñen o deber de traballar e o dereito ao traballo, á libre elección de profesión ou oficio, á promoción a través do traballo e a unha remuneración suficiente para satisfaceren as súas necesidades e as da súa familia, sen que en ningún caso se poida facer discriminación por razón de sexo. A lei regulará un estatuto dos traballadores.

Artigo 37

1. A lei garantizará o dereito á negociación colectiva laboral entre os representantes dos traballadores e empresarios, así como a forza vinculante dos convenios.

2. Recoñécese o dereito dos traballadores e empresarios a adoptaren medidas de conflito colectivo. A lei que regule o exercicio deste dereito, sen prexuízo das limitacións que poida establecer, incluírá as garantías precisas para que se asegure o funcionamento dos servizos esenciais da comunidade.

Artigo 40

1. Os poderes públicos promoverán as condicións favorables para o progreso social e económico, e para unha distribución da renda rexional e persoal máis equitativa, no marco dunha política de estabilidade económica. De maneira especial, realizarán unha política orientada ao pleno emprego.

2. Ademais, os poderes públicos fomentarán unha política que garanta a formación e a readaptación profesionais, mirarán pola seguridade e a hixiene no traballo, e garantirán o descanso necesario, mediante a limitación da xornada laboral, as vacacións periódicas retribuídas e a promoción de centros adecuados.

Artigo 41

Os poderes públicos manterán un réxime público de Seguridade Social para todos os cidadáns, que garanta a asistencia e as prestacións sociais suficientes ante situacións de necesidade, nomeadamente en caso de desemprego. A asistencia e prestacións complementarias serán libres.

Tarefa 2. Exposición da xerarquía normativa

Ordena segundo a xerarquía normativa as seguintes normas do Dereito do traballo:

- Convenio colectivo de oficinas e despachos de A Coruña de 2021.

- Lei 31/95, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais.
- Real decreto lei sobre relacións de traballo.
 - Constitución española do 1978.
 - Lei orgánica de liberdade sindical.
- Directiva da UE sobre axentes canceríxenos.
- Real decreto legislativo que aproba o texto refundido da lei xeral da Seguridade Social.
- Real decreto 486/1997, no que se establecen as condicións mínimas de seguridade e saúde nos lugares de traballo.
- Convenio nº155 da OIT sobre seguridade e saúde no traballo.
 - Lei de infraccións e sancións de orde social.
- Orde ministerial sobre normas de cotización a Seguridade Social do 2021.

Proposta de solución.

- Directiva da UE sobre axentes canceríxenos.
 - Constitución española do 1978.
 - Convenio nº155 da OIT sobre seguridade e saúde no traballo.
 - Lei orgánica de liberdade sindical.
 - Lei de infraccións e sancións de orde social./ Lei 31/95, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais./ Real decreto lei sobre relacións de traballo. / Real decreto legislativo que aproba o texto refundido da lei xeral da Seguridade Social.
- Real decreto 486/1997, no que se establecen as condicións mínimas de seguridade e saúde nos lugares de traballo.
- Orde ministerial sobre normas de cotización a Seguridade Social do 2021.
- Convenio colectivo de oficinas e despachos de A Coruña de 20021.

Tarefa 3. Relacións laborais, especiais ou excluídas

A empresa MUSA, dedicada á instalación de lonas para cubrir piscinas, conta cos/coas seguintes traballadores/as:

- 1. O sobriño da dona, que realizou estudos de ciclo superior de Administración de Finanzas, é o encargado de levar a contabilidade da empresa.
- 2. A produción realízana sete traballadores/as de idades entre os 20 e os 50 anos, e un traballador de 16 anos que realiza as prácticas de FP Básica.
- 3. A empresa realiza a distribución dos seus produtos a través dun transportista, que achega unha furgoneta e que en ocasións é substituído pola súa filla.
- 4. A empresa conta cun director, que posúe accións da empresa e que só recibe beneficios sen salario.
- 5. As medicións das piscinas para elaborar as cubricións e os pechamentos realízaas o home da dona, que non está rexistrado como autónomo porque di que se encarga ocasionalmente, só cando hai que medir.

- 6. Dous traballadores dedícanse á representación da empresa, ao mesmo tempo que aproveitan para levar a representación doutra que escava e constrúe piscinas prefabricadas. O seu salario baséase exclusivamente en comisións por vendas e, ademais, non están suxeitos a horario fixo nin asomen o risco da súa xestión.
- 7. A limpeza dos locais da empresa realízana dous limpadores dunha empresa durante tres horas, catro días á semana.

Indicar o tipo de relación (laboral, especial ou excluída) que une á empresa con cada unha das persoas indicadas anteriormente.

Proposta de solución

- 1. Relación laboral, remunerada, dependente, por conta allea, etc.
- 2. Relación laboral. Idem que o anterior. O das prácticas está excluído.
- 3. Relación laboral excluída. Non é dependente nin persoal.
- 4. Relación excluída. Non é remunerada nin dependente, nin baixo o poder de organización e dirección, etc.
- 5. Relación laboral excluída. Parente ata segundo grao por afinidade. Non remunerada.
- 6. Relación laboral especial.
- 7. Relación laboral. Cumpre todas as notas do traballo.

Tarefa 4. Tipos de contratos de traballo

Álex e Serxio decidiron crear unha empresa consistente nun hotel rural con diversas actividades deportivas, así como excursións. Inicialmente precisan cubrir os seguintes postos de traballo:

- 2 persoas para realizar tarefas de limpeza.
- 2 persoas para se ocupar da cociña (cociñeiro/a e axudante).
- 1 camareiro/a para seis horas ao día.
- 1 monitor/a para desenvolver as actividades deportivas.
- 1 monitor/a para a realización de excursións.
- 1 persoa para se encargar da recepción.

As actividades deportivas realizaranse permanentemente, entanto que as excursións só se realizan cando existe clientela interesada e algunhas só en determinadas épocas do ano. Entre os/as candidatos/as seleccionados/as están:

- Xosé Luís García, licenciado polo INEF. Obtivo a titulación hai un ano.
- María Xosé Pérez, discapacitada. Fala inglés e francés.
- Pedro Freixo, fixo un ciclo formativo de hostalería hai dous anos.
- Xavier Rodríguez, ten 17 anos e non ten estudos.
- Lidia García, non ten estudos pero coñece á perfección as rutas e os lugares da zona.
- Carme Martelo, non ten estudos. Ten 55 anos e está desempregada.
- Pepa Ferreiro, non ten estudos. Ten 30 anos e leva un ano desempregada.
- Vicente Antelo, non ten estudos. Ten 54 anos e está desempregado.

Asignarlle a cada traballador/a un posto de traballo, así como o contrato de traballo máis

adecuado a cada situación.

Proposta de solución:

Neste caso a asignación correspondería:

- Dúas persoas para realizar tarefas de limpeza: Vicente Antelo e/ou Carme Martelo, e/ou Pepa Ferreiro. Os contratos serían indefinidos a xornada completa, para desempregados de longa duración ou maiores de 52 anos.
- Dúas persoas para se ocupar da cociña (cociñeiro/a e axudante): Pedro Freixo para o posto de cociñeiro e Xavier Rodríguez para o de axudante. Contrato en prácticas e en formación respectivamente.
- Un/unha camareiro/a: Carme Martelo ou Vicente Antelo, ou Pepa Ferreiro. Contrato indefinido a tempo parcial, para persoas desempregadas de longa duración ou maiores de 52 anos.
- Un monitor para desenvolver as actividades deportivas: contrato en prácticas para Xosé Luís García.
- Unha monitora para a realización de excursións: Lidia García; contrato fixo discontinuo.
- Unha persoa para se encargar da recepción: María Xosé Pérez; contrato indefinido para persoas discapacitadas.

Tarefa 5: Cumprimentar un contrato de traballo

- Cubrir a modalidade de contrato adecuada (descárgala da web do SEPE) no seguinte suposto:
 - Datos da empresa:
 - Razón social: Industrias Barcia, S.L. CIF: A-3267 .
 - Actividade: fabricación de maquinaria. Código: 31.
 - Domicilio social: rúa Santo Antonio, 1. A Coruña. Código 15000. CP 15002.
 - Nº de traballadores/as total: 76.
 - Nº de inscrición á SS: 15/7652/18.
 - Representante: Lucía Pouso Varela, directora da empresa. DNI 32876543P.
 - Datos do traballador: Felipe Ruíz García, con NAFSS 15/7863/12, coa titulación de Bacharelato, data de nacemento 10 de marzo de 1990, DNI 25.334.025 e domiciliado na Coruña, rúa Nova 5, CP 15001, que vai desenvolver o seu traballo como persoal de almacén (grupo profesional 6), a tempo completo de luns a venres. Recibirá unha retribución de 1.000 euros de salario base brutos mensuais. O motivo da contratación é atender o exceso de pedidos desde o inicio do contrato (1 de outubro) e durante seis meses. Estará a proba durante 15 días.

Tarefa 6: Representación d@s traballador@s

Unha empresa cun cadro de persoal de 1.600 traballadores/as, dos/das que 462 son técnicos/as e administrativos/as, 800 especialistas e 338 sen cualificación con contratos inferiores a un ano (aos/ás que se lles computaron 11.600 xornadas traballadas durante o ano anterior), realiza a elección a comité de Empresa cos seguintes resultados:

	Colexio de técnicos/as e administrativos/as	Colexio de especialistas e non cualificados/as
▪ Sindicato A	181votos	238 votos
▪ Sindicato B	121 votos	279 votos
▪ Sindicato C	57 votos	98 votos
▪ Sindicato D	23 votos	11 votos
▪ Votos nulos	4 votos	7 votos
▪ Votos en branco	13 votos	12 votos
Total	399 votos	645 votos

Calcular o número de colexios, o número de mesas por colexio e o número de membros do comité de empresa por sindicato.

Proposta de solución:

Primeiro debemos eliminar as candidaturas que non alcancen o 5 % dos votos válidos.

- Colexio de administrativos: 395 votos válidos (exclúense os nulos). $5\% = 20$ votos. Todas as candidaturas superan os 20 votos, logo non se elimina ningunha.
- Colexio de especialistas: 638 votos válidos. $5\% = 32$ votos. Xa que logo, elimínase o sindicato D.
- Plantilla a efectos de determinar o número de membros no comité de empresa:
- $462 + 800 + 11600/200 = 462 + 800 + 58 = 1320$ traballadores/as . 23 membros a elixir
- Membros a elixir en cada colexio:

Se a unha empresa cunha plantilla de 1320 correspóndelle 23 membros no Comité

O colexio de administrativo con plantilla de 462 traballadores elixirá 8,05 (8)

O mesmo ocorre no colexio de especialistas e non cualificados: $858 \times 23 / 1320 = 14,95$ (15)

- Os postos no comité de empresa repartíranse por colexios do seguinte xeito:
- Colexio de administrativos/as:

Se a 382 votos efectivos lles corresponden oito postos no comité, a 181 votos obtidos polo sindicato A correspóndenlle "X".

$$X = 3,79.$$
 Redondéase por exceso ou por defecto segundo o caso.
 - Sindicato A: obterá catro postos no comité
 - Repítase esta operación para todos os sindicatos, sendo o resultado:
 - Sindicato B: obterá tres postos no comité.
 - Sindicato C: obterá un posto no comité.
 - Sindicato D: non obterá posto no comité.
- Colexio de especialistas:

Se a 615 votos efectivos lles corresponden 15 postos (eliminarnos os 11 votos do sindicato D), a 238 votos do sindicato A correspóndenlle "X". $X = 5,8$.

 - Sindicato A: obterá seis postos no comité
 - Repítase esta operación para todos os sindicatos, sendo o resultado:
 - Sindicato B: obterá sete postos no comité.
 - Sindicato C: obterá dous postos no comité.

Tarefa nº 7. Convenio colectivo

Localiza o convenio colectivo do teu sector da provincia de A Coruña (convenio industria siderometalúrxica de A Coruña (2015-2019) e resposta as seguintes preguntas:

- 1-Unha persoa traballadora empregada nun pequeno estaleiro de Pontevedra, rexeríase por este convenio colectivo ¿por qué? (fíxate no ámbito funcional e territorial do convenio)
- 2- Canto cobraría alguén afectado por este convenio se lle fixeran un contrato en prácticas?
- 3- Canto cobraría alguén como indemnización por finalización dun contrato de obra ou servizo?

Proposta de solución:

- 1-Unha persoa traballadora empregada nun pequeno estaleiro de Pontevedra, rexeríase por este convenio colectivo ¿por que? (fíxate no ámbito funcional e territorial do convenio)

Artículo 1.- ÁMBITO FUNCIONAL De conformidad con el artículo 2 del II Convenio colectivo estatal de la industria, la tecnología y los servicios del sector del metal (BOE 19/06/2017), el ámbito funcional del Sector del Metal comprende a todas las empresas y trabajadores que realizan su actividad, tanto en procesos de fabricación, elaboración o transformación, como en los de montaje, reparación, conservación, mantenimiento, almacenaje o puesta en funcionamiento de equipos e instalaciones industriales, que se relacionen con el Sector del Metal. De este modo, quedan integradas en el campo de aplicación de este Convenio las siguientes actividades y productos: metalurgia, siderurgia; automoción y sus componentes; construcción naval y su industria auxiliar; industria aeroespacial y sus componentes, así como material ferroviario, componentes de energías renovables; robótica, domótica, automatismos y su programación, ordenadores y sus periféricos o dispositivos auxiliares; circuitos impresos e integrados y artículos similares; infraestructuras tecnológicas; equipos y tecnologías de telecomunicaciones y de la información; y todo tipo de equipos, productos y aparatos mecánicos, eléctricos o electrónicos.

.....

Artículo 2.- ÁMBITO TERRITORIAL:

Las normas de este convenio serán de aplicación en la provincia de A Coruña incluyendo a las empresas extranjeras siempre que sea más beneficioso que el del lugar de procedencia.

Por tanto, Non se rexería porque aínda que traballa na construción naval, a empresa que a contratou non ten o domicilio na provincia de A Coruña)

- 2- Canto cobraría alguén afectado por este convenio se lle fixeran un contrato en prácticas?

art. 9: La retribución de los trabajadores con un contrato en prácticas será del 85 % o del 95 % del salario asignado para su grupo profesional, grupo o nivel, durante el primero o el segundo año de vigencia del contrato respectivamente.

- 3 Canto cobraría alguén como indemnización por finalización dun contrato de obra ou servizo?

Art. 13: Las empresas acogidas a este Convenio abonarán a la finalización del contrato a los trabajadores/as con contratos no indefinidos, en concepto de indemnización, una compensación de eventualidad equivalente al importe de 16 días por año trabajado.